

Sygnatura akt II AKa 175/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSA Maria Wiatr (spr.)

Sędziowie: SSA Jarosław Papis

del. SSO Sławomir Lerman

Protokolant: staż. sekr. Ewa Marciniak-Pawłowska

przy udziale: K. K. Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Łodzi, delegowanego do Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi
po rozpoznaniu w dniu 24 września 2015 r.

sprawy wnioskodawcy **A. K.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwe niesłuszne skazanie

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 19 maja 2015 r. sygn. akt III Ko 456/14

1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. Ł. – Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy w postępowaniu odwoławczym.

SSA Maria Wiatr

SA Jarosław Papis del.SO Sławomir Lerman

Sygn. akt II AKa 175/15

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 19 maja 2015 r. po rozpoznaniu wniosku A. K. o zasądzenie na jego rzecz kwoty 75 000 zł z tytułu odszkodowania i zadośćuczynienia za niewątpliwe niesłuszne skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 24 stycznia 2006 r. w sprawie III K 709/03, na podstawie art. 552 § 1 k.p.k. wniosek oddalił.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcie dotyczące kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu.

Apelację od wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy, który zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść polegający na nietrafnym ustaleniu, iż w stanie prawnym

obowiązującym w chwili orzekania brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku A. K. w sytuacji, gdy art. 552 § 4 k.p.k. określa podstawy prawne do zasądzenia wnioskodawcy odszkodowania i zadośćuczynienia jeśli na skutek wznowienia postępowania stwierdzono, że zarządzenie wykonania kary i jej odbycie było niezasadne, gdyż oparte na przepisie uznany za niezgodny z Konstytucją, najwyższym prawem RP i z taką sytuacją mamy do czynienia w tej sprawie.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie żądania A. K. w całości, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi Okręgowemu oraz o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej A. K. w postępowaniu odwoławczym z urzędu, które nie zostały opłacone w żadnej części.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy w obecnym stanie prawnym zaistniała konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji. Przede wszystkim stwierdzić należy, że sąd I instancji procedował w niniejszej sprawie pod rządem poprzednio obowiązującego stanu prawnego skoro zaskarżony wyrok wydany został w dniu 19 maja 2015r. natomiast sąd odwoławczy rozpoznawał sprawę w stanie prawnym obowiązującym od 1 lipca 2015r., co oznacza, że winien stosować przepis art.552§4kpk w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 27 września 2013r. (Dz.U. z 2013r., poz.1247 ze zm.).Cytowany przepis w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015r. stanowi, że prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia z racji niesłusznego wykonania kary lub środka karnego przysługuje również, jeżeli w wyniku kasacji lub wznowienia postępowania stwierdzono, że zarządzenie wykonania kary, której wykonanie warunkowo zawieszono lub z której wykonania warunkowo zwolniono, albo podjęcie warunkowo umorzonego postępowania i orzeczenie wobec sprawcy kary lub środka karnego było niewątpliwie niezasadne. Przepis art.552§4kpk, podobnie jak pozostałe przepisy dotyczące zasad ponoszenia przez Skarb Państwa odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariusza państwowego, choć zamieszczone w kodeksie postępowania karnego (rozdział 58) są unormowaniami prawnomaterialnymi, a zatem mają do nich zastosowanie reguły określone w art.4kk.

W realiach niniejszej sprawy, w obecnie obowiązującym stanie prawnym, rozważania sądu meriti, co do braku podstaw do merytorycznego rozpoznania wniosku A. K. stały się zatem nieaktualne.

Niewątpliwie niezasadne zarządzenie wykonania kary należy rozumieć jako wydanie stosownego rozstrzygnięcia z naruszeniem przepisów regulujących podstawy uzasadniające zarządzenie wykonania kary. Naruszenie to musi być jednak niewątpliwe, a więc jawić się jako bezsporne i oczywiste. W związku z faktem, że odpowiedzialność Skarbu Państwa uregulowana w rozdziale 58 kpk opiera się na zasadzie ryzyka to wydaje się, że niewątpliwą niezasadność należy oceniać nie tylko z perspektywy momentu podejmowania przez sąd rozstrzygnięcia o zarządzeniu wykonania kary, ale na podstawie całokształtu okoliczności znanych w momencie rozstrzygnięcia o roszczeniach wnioskodawcy [Komentarze Kodeksowe J.Skorupka (redaktor) Kodeks postępowania karnego Komentarz Wydawnictwo C.H.Beck W-wa 2015r. str.1301].

Mając na uwadze z jednej strony powyższe stanowisko, akceptowane w pełni przez Sąd Apelacyjny, z drugiej zaś brak rozważań sądu I instancji dotyczących wspomnianej „niewątpliwiej niezasadności” rozstrzygnięcia o zarządzeniu wykonania kary oraz dotyczących żądanej kwoty nie było możliwe wydanie innego rozstrzygnięcia niż kasatoryjnego.

Rozpoznając ponownie sprawę sąd I instancji uwzględni obowiązujący obecnie stan prawny i oceni czy wniosek A. K. zasługuje czy też nie na uwzględnienie.

Wobec tego, że wnioskodawca w postępowaniu odwoławczym korzystał z pomocy prawnej udzielonej mu z urzędu, a koszty tej pomocy nie zostały opłacone Sąd Apelacyjny zasądził od Skarby Państwa na rzecz pełnomocnika należne mu wynagrodzenie, zgodne z obowiązującymi w tej mierze przepisami.